

Sport en bewegen wordt te weinig ingezet in de gezondheidszorg

Kennis- en Innovatiescan WP3

Samenvatting

Dorine Collard
Kirsten Gutter

Samenvatting

Het *wicked problem* 'Sport en bewegen wordt te weinig ingezet in de gezondheidszorg' is een implementatievraagstuk. De vraag is waarom het niet lukt om sport en bewegen toe te passen binnen de zorg ondanks de bewezen gunstige effecten van sport en bewegen tijdens de behandeling en zorg voor patiënten. De kennis- en innovatiescan brengt cijfers over het *wicked problem* in Nederland in kaart, geeft inzicht in de factoren die van invloed zijn op het inzetten van sport en bewegen in de gezondheidszorg en geeft een overzicht van relevante stakeholders en bestaande projecten die deze factoren beïnvloeden.

Weinig kerncijfers beschikbaar

Er zijn weinig kerncijfers over in hoeverre sport en bewegen een integraal onderdeel is van de zorg(omgeving) en de (zorg)behandeling. De beperkte hoeveelheid beschikbare gegevens zijn veelal gebaseerd op kleine steekproeven van de doelgroep. Gegevens over het aantal patiënten dat wordt doorverwezen vanuit de zorg of in de zorg beweegt zijn niet beschikbaar, evenals het aantal zorgorganisaties dat beleid heeft voor sport en bewegen of het aantal sportorganisaties dat aanbod heeft voor mensen vanuit de zorgpraktijk. Hiervoor is het nodig om op het niveau van organisaties en beleid (meso- en macroniveau) te monitoren. Zo krijgen we beter inzicht in de omvang van het *wicked problem*.

Veel implementatiefactoren van invloed

Vanuit de wetenschappelijke literatuur zijn vele factoren gerelateerd aan de context, de professionals, de eindgebruiker en de aanpak bekend die van invloed zijn op het inzetten van sport en bewegen in de gezondheidszorg. Projecten die inzetten op het beïnvloeden van deze factoren doen dit over het algemeen op één of enkele factoren. Om het systeem rondom dit *wicked problem* te kunnen veranderen is het van belang dat toekomstige projecten zich richten op meerdere factoren voor implementatie tegelijk. Dit gaat om verschillende factoren in de context en aanpak en bij de zorg- en sportprofessionals en de eindgebruiker.

Implementatiestrategieën

Implementatiestrategieën zijn manieren om de belemmeringen voor de implementatie van sport en bewegen in de gezondheidszorg weg te nemen. Om het *wicked problem* aan te pakken is het van belang dat vernieuwende strategieën ontwikkeld worden of dat wordt ingezet op factoren waar nog weinig implementatiestrategieën voor bekend zijn. Voorbeelden hiervan zijn de financiering van sport en bewegen binnen de gezondheidszorg en de normen voor sport en bewegen in het zorgbeleid en de zorgorganisaties. Er is meer implementatieonderzoek nodig om te achterhalen welke

implementatiestrategieën effectief zijn in het wegnemen van belemmeringen in de context, bij de sport- en zorgprofessional, rondom de aanpak en bij de eindgebruiker.

Participatie van alle stakeholders

Om de vele factoren voor implementatie van sport en bewegen in de gezondheidszorg te beïnvloeden zijn stakeholders uit verschillende domeinen en van verschillende niveaus nodig. Naast de gebruikelijke partners die welwillend aan het probleem werken is het nodig om alle stakeholders actief te betrekken om tot innovatieve oplossingen te komen. Ook participatie van de eindgebruiker is van groot belang. Zij hebben ervaringskennis en kunnen sturing geven aan de aanpak of onderzoek. Op deze manier zijn de resultaten ook betekenisvol voor de doelgroep.

Naast de gebruikelijke partners die welwillend aan het probleem werken is het nodig om alle stakeholders actief te betrekken om tot innovatieve oplossingen te komen

Mulier Instituut

Sportonderzoek voor beleid en samenleving

Herculesplein 269
3584 AA Utrecht

Mei 2023

Deze kennis- en innovatiescan is in opdracht van ZonMw uitgevoerd.